

Latweefchu Awifes.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 23. Zettortdeenâ 4tâ Juhni 1825.

No P e h t e r b u r g e s.

Tannis kalnôs eefsch Drenburges Gubernementu, fur seltu no semmes isrohk un zaur masgaschanu tohs masus selta graudimus no semmes ischkirr, April mehneschâ dewini selta gabbali atrasti tappuschî; schee dewini gabbali fwerer pawiffam 2 pohdus 18 mahrzinus un 3 lohthes. Tas leelakais gabbals weens pats fwehre 16 mahrzinus 20 $\frac{1}{2}$ lohthes. Wiffi schee gabbali irr atrasti tanni bedrê, fo augsts Keisers 23schâ September 1824 Pats apmeklejis. Muhfu Winanzministers to pirnu selta gabbalu augstam Keiseram preekschâ lizzis, kâ sawadu leetu, fo nedf par wiffu Kreewu semmi, nedf arri par wiffas Eiropas semnehm neredf.

Debbes braufschanas deenâ schê jauna kattolu basniza tappe eefwehtita, fo tas kattolu metropolihîs (wirfsbiskapis) Gestrzewitsch par sawu naudu irr lizzis ustaifht. Daudf augsti un leeli fungi bija flahf, un pats metropolihîs, kas jau par 52weem gaddeem biskapis, 94trus gadus wezs buhdams, spreddiki fazzija.

Weens zittahrtigis wirfneeks, kas ar munderinu no kara deenesta atlaifst, un kas weenâ masâ pilfatinâ par deewakalposchanas laiku basnizâ neklahjamu dumpi taifija, jo winsch ar zittu wirfneeku bij runnais, diwi reises ar winnu no basnizas bij isgahjis, un mahzitajam bij pahrimettis, kâ par ilgi basnizu turroht, kâ arridfan tapehz kâ weenu ferschantu bes wainas bij fittis, us pufsgaddu zeetumâ irr celifts, un irr pawehlehts, kâ to paschu ne kahdâ deenestâ wairs ne buhs peenemt. (No Rihges awifschm.)

I s t e i k f c h a n a.

Drenburg irr leels Gubernements, kahdas 12 reises leelaks, ne kâ muhsu Kursemme, bet mas eedsihwotaju. Daschadas tautas tê dsihwo:

Zattari, Kalmuffi, Kirgihfi. Us seemelu puffi tee leeli kalni, fo Ubral kalnus sawz un pee scheem kalneem to seltu atrohn; us deenas widus puffi warren leeli klajjumi, fur branga sahle augsti aug. Pasauls siwu par uppehm un putnu par mescheem. Us rohbeschu stahw kahdas 50 masas zeetas pils, pehz drohschibas prett Kirgihseem, kas nemeeriga Aftas tauta un kas labpraht par rohbeschu nahf un laupa. Pats leelakais pilfats irr Drenburg, fur kahdi 20,000 eedsihwotaju miht. No fahlaineem esareem sahli dabbu un kalnôs arri dauds dselses un warra isrohk.

No Leifchu rohbescheem.

Us muhsu puffi garr Bauffes aprinka rudfi pagallam flikti, jebfchu mums ittin labba un audseliga semme, dauds weetahm rudfi jau irr isarti, zittur wehl isars un eesehs meeschus; fweefchi gan labbaki, bet arri naw ihsti slawejani, sawadi kâ jo labba ta semme, jo flikti tee rudfi scho gadd, bet sinmans kâ fuhdotâ semmê labbaki stahw, ne kâ wezzâ semmê. (To paschu fadsird arridsan no dascheem widdeem Kursemmê, itt ihpaschi Nisputtes aprinki jau daschi rudfu gabbali irr tappuschî isarti, leekahs tadehl kad paweeglâ semmê isgahjufi seema rudseem jo isdewigâ bijufi, ne kâ stiprajâ semmê.)

No Kandawas aprinka.

Kad mehfs kahdu leetu, kas bailes darra, dsirdam jeb redsam, jeb pee paschas meefas juktam, tad tas labbakais padohms, fo ween warr doht, schis irr: Eij pats apraudsift, kahda ta leeta, bet ne muhzi tulihf. Ja to darram, tad allaschim atraddifim, kâ ta leeta, kas muhs isbaida, wezza un sinnama, par fo ne kahdas bailes ne bij turreht. Zitti Latweefchi un Wah-

zeefchi, kad drudfis winneem peemettees, fo lehti ne warr atdsiht, to turra labbu effam, kad peektâ wakkarâ eetam us kapsehtu, tur nogulletees, tad drudfis ahtri atstahjam. Tahda ahrsteschana naw teizama, ta retti to flimnu wesselu darrihs, jo mislâ weetâ gulleht famaita wairak wesselibu, ne kâ zilwekam wesselibu atdohs. Zau dasch wessels zilweks zaur to pa nepateefi tappe isbaidihts un zaur to ahtru isbaili flimnibu dabbuja.

Weens lohti labß un prahstigs fainneeks jahje weenâ deenâ us lauku, fur tam bij waijaga. Pahrajhdams wakkarâ us mahjahm, zelsch tam eet kapsehtam garram. Zè nu mehds zitti garram eedami zeppuri pazelt un fazzih: Deews palihds! Tas naw smahdams, jo Deewa wifsur buhs peeminneht. Râ nu tas fainneeks fchohs wahrduß gaischi bij teizis, weena wahja balß atfakka no kapsehta: Paldeews! paldeews! Sainneeks tanni brihdi kâ zaur leelu isbaili fajuzzis, fahf stipri fawu sirgu dsiht. Sirgs aulisti skreedams, mehtha ar passkata kahjahm finlitis un dublus. Nu tam schaujahs galwâ, ka mirroni no kapsehta tam dsennotees passkat un tadehl aulisti ween zaur meschu labbu juhds semmes skrehjis, tã fakkohf puß dsihws pahrajhie mahjäs. Zif tik flims ne tappe, jo winsch bij lohti stiprs un wessels zilweks. Ja winsch buhtu labbu drohschu firdi nehmees, kad to balß dsirdeja, un tuwaki pee kapsehta peejahjis un prassijis, kas tẽ atbild? Ko tur gan buhtu atraddis? Woi mirronus, kas no kappeem iszehluschees un runna? Ak nè! tee duß eeksch Deewu! Bet winsch buhtu atraddis dsihwu un passihstamu seerwimu, kas tur bij nomettufees, tẽ gribbedama fawu drudsi atfrattinaht.

B — t.

Gohdiga atreebschana.

Zau effam daschkahrt eeksch muhsu awisehm lassijuschu no ta leela pasaules gabbala, fur tik ar fuggi par juhru warr aistapt un fo Ameriku fauz. Wehl isgahjuschá wakkarâ no turrenes fuggis lihds paschu Ribgu atsehgelejis un atkak nogahjis. Zau ilgi gaddi aisgahjuschi, ka no

schahs leelas pasaules dallas ir pee mums dauds labbas leetas atwestas, kas tur paschas no ferwis aug, bet schè tohp fehtas, stahditas un kohptas; tã rahzini (kartuppeles), kas kâ swe-schas semmes faknes pee mums itt smeekfigi aug un labbi isdohdahs; tapatt arri tabbaks, kas taggad pa wissahm mallahm smehekhts, schnaufahs, ir no zitteem ar sohbeem fakohsts un muttẽ ilgi tohp turrehts, no Amerikas zehluschees. Pirms schi warren leela semme ne bij sinnama, ne weens ne pratte ne kartuppeles ehst, nei tabbaku smehekht. — Schinni leelâ un garra semmẽ irr lohti wezzi un beesi meschi. Zitti no teem wezzeem semmes eedsihwotajeem, kas pagamu tizzibu turra, ne kahdu lauku darbu ne strahda, bet tik ar meddischanu pahrtteef, jo par teem leeleem mescheem leels pulks mescha putnu, un tapehz labbi jehgeri pee winneem stahw leelâ gohdâ. Weens tahds jehgeris dsihwoja ar saweem peederrigeem tahli no zitteem sawâ buhdinâ meschâ. Zkdeenas us meddischanu eedams, winsch lohti karstâ deenâ tahli no mahjahm nogahjis, un lohti isfalzis un isflahpis buhdams, eerauga no tahlenes baggatus dahrsus un brangu nammu. Tur tas nowelkaks un atrohn paschu nammakungu preeksch durwim fehsham un tabbaku smehekjam. Schis bija Spaneris un tadehl kristihts zilweks. Peenahjis pee ta pascha, tas to gauschi luhds, lai kahdu drusku tam dohdam fo paehst. Tas Spaneris tam lohti rupji atbild, ka neka ne dohkim. Nu Amerikaneris luhds, lai jelle tik schehligs effam un atwehtam weenu malku skaidra uhdena, jo tas ne sinnam kâ no flahpehm glahbtees. Spaneris uslezs no sawa krehsla un brehz pilnâ balßi: Seh prohjam, tu Amerikaneru funs! — Ar wahjahm kahjahm welkaks Amerikaneris, redsedams ka tẽ ne neeka ne dabhuß, atkak prohjam us sawu dsilku meschu un Deews tam palihds aistapt us sawu paschu jehgera buhdinu, fur to dabbuja, kas tam warreja jaumu spehku eedoht. — Vehz ilga laika Spaneris arri us meddischanu iseet. Weenu meddijumu meddidsams, winsch eetohp lohti dsilka un beesâ meschâ, un ganna mekledams zeltu us mahjahm, ne warr istapt. Zo tas par meschu staiga, jo

dfilli meschâ eetappis nomalbahs. Zau krehfla mettahs un tumfscha nakts jau useet, kad ar mohkahn warr peekulteess pee weena jehgera namma. Tê klaudsina pee durwim un pats nammatehws zeltahs no meega, attaisa durwis un prassa, fo winsch meklejam? Spaneris fuhdsahs, fa nomaldijeess medbidams, un luhds gauschi, lai wehlam tē par nakti gulleht, kamehr tik masa gaisinina buhs. Amerikaneris to paschu us weetu pasihdams, to eewedd fawâ istabimâ, tam zelt preekschâ fo labbi pachst no meddumeem, kas ween pee rohkas, tam ustaisa labbu gullamu weetu no abdahm un apfobla no rihta ar masu gaisininu to pamohdinahst un zaur meschu pawadbiht us taisnu zellu, fur tas aistapfim us fawu namnu. Rihta agrumâ kâ fohlijis arri isdarra, Spaneris zeltahs schigli un eet tam lihds, brihnobamees fawâ firidi, fa Amerikaneris, fo dauds labbaku ne turreja ne kâ lohpu, tam tahdu labbu firidi effoht parahdijis un to tik mihligi usnehmis. Zau leeli meschi ar faweem beesumeem fahf beigtees, un abbi pee eebrakta zella peenahkuschi, Amerikaneris facka: Eij tikkai drohschi us scho zellu, tas tew pateefi aisweddihs mahjas. Spaneris tam grihb pateizibas naudu eedoht, bet winsch pahri sohtus atkapees, issteepjahs galwu pazeldams us augschu un facka: Skattees man azzis! Woi tu man ne pasihsti? Drebbedams pee wiffas meefas, kâ no meega atmohdees, nu eeranga, fa tas pats Amerikaneris, fo preeksch kahdu laifu kâ sunnu no fawa namma bij aisdinnis. Zau grihb mestees us zelleem un luhgt, lai tik dsihwibu tam taupam. Amerikaneris wairak ne atsacka kâ: Es tew ne neeka ne darrischu, nei no tewim fo grihbu, tik to es luhdsu, ja nahf atkal kahds no mannas tautas pee tawa namma un tew luhds weenu malku uhdena, tad dohdi tam, un ne facki wairs: Seh probjam, tu Amerikaneru funs! Eij nu eeksch meeru un lai tas leelais Gars terwi pawadda! — Tas tik patt labbi teikts, kâ meh fakkam: Lai Deews terwi pawadda! jo tee Amerikaneri, kaut nu gan naw kristiti zilweki, to mehr tizz eeksch weenu Deewu, fo to leelu Garru nosauz. — Rursch no scheem abbeem zilwekem gohdigam lassitajam wairak patihf, woi tas

Amerikaneris, woi tas Spaneris? Un schis wehl bija kristihts, bet tatschu naw kristigs zilweks! Tē pateefi warr peeminneht muhsu Pestitaja Jesus wahrdu: Ne wiffi kas us manniin facka Rungs! Rungs! dabhuhs to debbesu walslibu, bet tee ween, kas darrih to prahu manna debbesu Tehwa — Daudsi nahs no rihta un no wakkara puffes un sehdehs debbesu walslibâ, bet tee walslibas behrni taps isdsiht gallejâ tumfibâ. — Un wehl kâ stahw rakstihst: Deews ikkatru teefahs pehz faweem darbeem. B — t.

Tee fas fluddinaschanas.

Kad weens salbats no trescha Zehgeru pulka, ar wahrdu Wassil Petrow, patlabban kad pulks no Zelgawas isgahje, aisbehdiss, tad no Zelgawas pullizeijes tohp fluddinahts, lai to behgli, kas 48 gaddus wezs, bruhneem matteem, bruhnahn azzim, fur ween rahdahs, fanem un pee tahs klastibuhdamas teefas nodohd. Zelgawâ 19tâ Mei 1825.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Wehrgallas pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Wehrgallas fainneeka Strehla Zehkaba, par furra mantahm, inventariuma truhkuma un parradu labbad, schinni deenâ konkurse spreesta tappusi, zaur scheem raksteem aizinati, eeksch diwi mehnescheem, tas irr lihds imu Zuhliju schi gadda, kas par weenigu un isflehgdamu terminu nolikts, pee sawas teefas saudechanas, ar sawahm prassichanahn un parahdischanahn woi paschi, woi zaur weetneekem, fur tahdi peenemmami, scheitan atnahkt, un tad sagaidiht un dsirdeht, kas teefas spreedums buhs. To buhs wehrâ nemt!

Ur Wehrgallas pagasta teefas appakschraakta un sehgeta islaists pirmâ Meija deenâ 1825. I

(S. W.) ††† Bruera Jannis, pagasta teefas wez-zakais.

J. J. Ekrey, pagasta teefas ffrihweris.

No Ehdoles pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji to diweju Ehdoles fainneeku Wahfes Kristapa un Ammohl Lohma, kurri sawas mahjas paschi node-

wusch un par kurre mantahm, dehl truhkama inventariuma un zittu parradu, zaur schihß deenas teefas spreedumu konkurßis noliktß, aizinati, lai pee saudeſchanaß fawas teefas lihßß 27tu Juhni ſchi gadda ar ſawahm praßfiſchanahm peeteizahß. Ehdoleß pagasta teefä 25tä April 1825. 2

Ehrmann Nahting, pagasta wezzakais.

(Nr. 51.) G. Monkewig, pagasta teefas ſfrihweriß.

Kad taß terminß uß pahrdohſchana weena lohpu pulka un daschu ſirgu, kaß tam zitkahrtigam Samihtes mahzitajam Pabst zaur teefu atnemti kappusch, no Talsenes pilßkunga teefas uß 8tu Juhni ſchi gadda noliktß irr, tad taß teem, kam patiktu tohß pirkt, tohp ſinnamß darrihtß, ka ſchi pahrdohſchana Samihtes baßnizaß kunga muißchä notikß.

Talsenes pilßkunga teefa 4tä Mei 1825. I

(S. W.) Pehz pawehleſchanaß,
(Nr. 1413.) Altuahßß Seraphim.

Zittaß ſluddinaſchanaß.

Kam pee tahm atlikkuſchahm mantahm ta nelaika Igges muißchäß dßimtkunga Heinrich Allexander von

den Brincken kaut kahdaß praßfiſchanaß buhtu, taß lai tik drißß ka warredamß un wißwehlaki lihßß 10tu Juhni deenu ſchi gadda pee Doktor Kupffer kunga Talsene peeteizahß. I

Weenß jaunß zilweßß, kaß mahk baßnizaß melbeijaß labbi dßeedaht, tikpat wahzißti ka latwißti, un kaß abbäß wallodaß proht rakßtiht un laßfiht — un rehke neht — tohp meklehtß wezzam Birſchu muißchäß dßeedatajam par paligu. Kaß grißß ſcho animatu ußnemt, taß lai nahkamäß Jahnu deenäß man ußmekle pee Steffenhagen un dehla keeljelgawä.

Lundberg,

Birſchu un Sallaß draudßes mahzitaid.

Lai nakti no 20taß uß 21mu deenu Mei mehneſcha ſchi gadda tam pee Lußadu muißchäß peederrigam ſaimneekam Dihtſchu Wehge no winna aplohka diwi ſirgt irr noſagti. Abbi irr tumſchi melni, weenß 6 lihßß 7 gaddu wezß, ohtrß weenu gaddu wezzakß un winnam maßß baltuminiſch uß purni. Abbi itt braſchi ſirgi, kaß lihßß ſchim uß ſtalli turreti un ſawu 60 lihßß 70 ſudrabu rubbulu wehrti. 10 ſudraba rubbuli tam tohp ſohliti, kaß taißnu ſinnu no ſchißß ſahßßibaß dohß un palihßßehßß, ka tohß warr atdabbuht. I

Lußadu muißchäß walbiſchana.

Naudaß, Labbiß un Prezzu ſirguß uß plazzi. Rihgê tanni 1mä Juhni 1825.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 72¼ Kap. Papihru naudaß geldeja	1	—	1 Pohßß kannepu . tappe maßſahßß ar	1	—
5 — Papihru naudaß	—	—	1 — linnu labbakaß ſurteß	2	50
1 jaunß Dahlberiß	—	—	1 — — ſiktakaß ſurteß	2	—
1 Puhßß rudßu tappe maßſahßß ar	—	90	1 — tabaka	—	75
1 — kweeſchu	1	25	1 — dßeſeß	—	75
1 — meeſchu	—	60	1 — ſweeſta	1	90
1 — meeſchu = putraimu	1	30	1 muzza ſilku, preeſchu muzza	7	—
1 — auſu	—	55	1 — — wißſchmu muzza	7	25
1 — kweeſchu = miltu	1	80	1 — ſarkanaß ſahßß	6	50
1 — bißdeletu rudßu = miltu	1	25	1 — rupjaß leddainaß ſahßß	5	75
1 — rupju rudßu = miltu	—	85	1 — rupjaß baltäß ſahßß	4	15
1 — ſirnu	1	15	1 — ſmalakaß ſahßß	4	—
1 — linnu = ſehkkaß	1	60	50 Graſchi irr Barra jeb Papihreß Rubbulß un Barra nauda ſtahm ar papihreß naudu weenä maßä.		
1 — kannepu = ſehkkaß	1	—			
1 — kimmenu	2	50			

Iſt zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Oßſeeprovinzen: J. D. Braunschweig, Cenſor.
No. 207.